

Брюксел, 12.6.2019 г.
COM(2019) 276 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ, КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ И ЕВРОПЕЙСКАТА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА**

**Актуално състояние на подготовката на извънредните мерки във връзка с
оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз**

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ, КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ И ЕВРОПЕЙСКАТА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА**

**Актуално състояние на подготовката на извънредните мерки във връзка с
оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Обединеното кралство реши да напусне Европейския съюз, като се позова на процедурата по член 50 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). По искане на Обединеното кралство, на 11 април 2019 г. Европейският съвет (член 50) се съгласи¹ да продължи допълнително² предвидения в член 50, параграф 3 от ДЕС срок до 31 октомври 2019 г.³ Ако Обединеното кралство ратифицира Споразумението за оттегляне⁴ в който и да било момент преди 31 октомври 2019 г., оттеглянето ще се осъществи на първия ден от месеца, следващ месеца, през който е приключила процедурата по ратификация. Комисията продължава да смята, че организираното оттегляне на Обединеното кралство от Съюза въз основа на Споразумението за оттегляне е най-доброто решение.

Освен в случай, че Обединеното кралство ратифицира Споразумението за оттегляне до 31 октомври 2019 г. или поиска трето продължаване на срока и Европейският съвет (член 50) приеме такова удължаване с единодушие, срокът по член 50, параграф 3 от ДЕС ще изтече на посочената дата. В такъв случай считано от 1 ноември 2019 г. Обединеното кралство ще се превърне в трета държава без споразумение, което да осигури организирано оттегляне. Предвид продължаващата несигурност относно ратифицирането от Обединеното кралство и цялостната вътрешна ситуация в Обединеното кралство, и в съответствие с подхода, на който Европейският съвет (член 50) отдаваше значение по време на целия процес, всички участници трябва да продължат да се подготвят за всички възможни крайни резултати, включително оттегляне без споразумение.

Европейският съвет (член 50) реши да направи преглед на постигнатия напредък на заседанието си на 20—21 юни 2019 г. С цел да допринесе за този преглед, а също и като допълнение към четирите си предишни съобщения относно готовността за Брексит и извънредните мерки във връзка с него⁵, в настоящото съобщение Комисията

¹ Решение (ЕС) 2019/584 на Европейския съвет (ОВ L 101, 11.4.2019 г., стр. 1).

² По искане на Обединеното кралство, на 22 март 2019 г. Европейският съвет взе решение за първо продължаване на срока (Решение (ЕС) 2019/476 на Европейския съвет (ОВ L 80I, 22.3.2019 г., стр. 1).

³ След втора молба от страна на Обединеното кралство за продължаване на срока, на 11 април 2019 г. Европейският съвет реши също така, че решението за продължаване на срока до 31 октомври 2019 г. ще спре да се прилага на 31 май 2019 г., ако Обединеното кралство не проведе избори за Европейски парламент и не е ратифицирало Споразумението за оттегляне до 22 май 2019 г. Обединеното кралство не е ратифицирало Споразумението за оттегляне до 22 май 2019 г., но проведе европейски избори на 23 май 2019 г.

⁴ Споразумение за оттеглянето на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ С 144I, 25.4.2019 г., стр. 1).

⁵ 19.7.2018 г.: COM(2018) 556 final/2; 13.11.2018 г.: COM(2018) 880 final; 19.12.2018 г.: COM(2018) 890 final; 10.4.2019 г.: COM (2019) 195 final.

разглежда въпроса за подготовката и извънредните мерки, въведени от Европейския съюз и държавите членки от ЕС-27, въздействието на продължения срок и всяка подготвителна дейност, която остава да се извърши. Комисията приканва държавите членки и заинтересованите страни да използват удълженото време, за да се уверят, че са въведени всички необходими мерки за подготовка и мерки при извънредни ситуации.

Както Комисията е подчертавала многократно, извънредните мерки могат да ограничат само най-сериозните функционални смущения от оттеглянето без споразумение. Комисията не спекулира относно възможните икономически последици от различните сценарии, но е ясно, че едно оттегляне на Обединеното кралство без споразумение би оказало сериозно отрицателно икономическо въздействие, както и че пропорционално това въздействие би било много по-голямо в Обединеното кралство, отколкото в 27-те държави — членки на ЕС⁶. Подготовката от страна на държавите членки и заинтересованите страни твърде вероятно ще намали индивидуалното им излагане на отрицателното въздействие на оттеглянето без споразумение. Осигуряването на високо равнище на готовност във всички сектори на икономиката също ще смекчи отрицателните последици.

Както е посочено в четвъртото Съобщение относно готовността за Брексит от 10 април 2019 г.⁷, Комисията е готова да предложи мерки за финансова подкрепа, за да се смекчат последиците в най-засегнатите области и сектори, като вземе предвид наличните средства и евентуалните корекции на разходите и приходите в бюджета на ЕС, които може да се наложат вследствие на неорганизирано оттегляне. За оказване на по-непосредствена подкрепа на засегнатите заинтересовани страни правилата на ЕС за държавната помощ предлагат гъвкави решения за национални мерки за подкрепа.

2. ГОТОВНОСТТА И ИЗВЪНРЕДНИТЕ МЕРКИ НА ЕС СА ПОДХОДЯЩИ ЗА ЦЕЛТА

Европейският съюз беше подготвен за оттеглянето на Обединеното кралство още преди първоначалната дата на оттегляне (30 март 2019 г.). Обстойната работа, извършена преди тази дата от всички институции и органи на ЕС и от държавите — членки на ЕС-27, продължава да е актуална.

Мерките на равнище ЕС са обобщени в четвъртото Съобщение относно готовността за Брексит от 10 април 2019 г. Комисията представи 19 законодателни предложения с цел

⁶ При сценарий без споразумение, при който спрямо Обединеното кралство се прилагат правилата за „най-облагодетелствана нация“ (НОН) на Световната търговска организация, според външни проучвания, обхващащи както търговските, така и нетърговските аспекти, се очаква краткосрочно намаляване на БВП на Обединеното кралство. Според Световните икономически перспективи на МВФ (2019 г.) например, прогнозите са това намаляване да бъде между 3,7 и 4,9 %, докато прогнозата на Английската централна банка (ноември 2018 г.) е то да бъде между 4,75 и 7,75 % за период от пет години, като и в двата случая се прави съпоставка спрямо базов сценарий. Що се отнася до средното краткосрочно отражение върху държавите — членки на ЕС-27, прогнозата на МВФ (2019 г.) е за ниво значително под 1 %, докато проучването на Английската централна банка не дава никаква прогноза за държавите от ЕС-27. По отношение на дългосрочното въздействие няколко външни проучвания показват, че се очаква дългосрочно отрицателно въздействие върху БВП на Обединеното кралство в размер от около 3 до 8 %. Прогнозата на МВФ (2019 г.) е за почти 3 %, а тази на правителството на Обединеното кралство (2018 г.) — за 7,7 %. Що се отнася до средното дългосрочно въздействие върху държавите от ЕС-27, прогнозата на МВФ (2019 г.) е за доста под 1 % и съпада с придвижванията на повечето други проучвания.

⁷ COM (2019) 195 final.

подготовка за оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС. Европейският парламент и Съветът приеха 18 от тях и е постигнато политическо споразумение по оставащото едно предложение, като то се отнася за бюджета на ЕС за 2019 г. и се очаква да бъде прието официално през юни 2019 г. Въпросните законодателни актове са изброени в приложение 1 и обхващат области, простиращи се от транспорта и координацията на системите за социална сигурност до програма „Еразъм+“ и визовия режим, който ще се прилага за гражданите на Обединеното кралство. Комисията прие също така 63 незаконодателни акта в редица области на политиката.

Комисията извърши преглед на всички мерки на равнище ЕС, за да прецени дали те все още са подходящи за целта, като се има предвид продължаването на срока по член 50, параграф 3 от ДЕС. Въз основа на прегледа Комисията счита, че тези законодателни и незаконодателни актове на Съюза продължават да отговарят на целите, за които са приети. Следователно не е необходимо те да бъдат изменени по същество. Комисията не планира нови мерки преди новата дата на оттегляне.

В по-големия брой случаи моментът, от който започва да се прилага всеки от тези актове и продължителността на действието му се адаптират автоматично спрямо новата дата на оттегляне и не е необходимо текстовете да бъдат изменени. В някои случаи в актовете е определена датата, на която те ще престанат да се прилагат. Комисията ще прецени дали тези актове се нуждаят от технически корекции, така че новият график да се вземе предвид преди изтичането на срока им на действие.

Наред с това Комисията прие⁸ 16 незаконодателни извънредни акта⁹ съгласно законодателството на ЕС в областта на санитарните и фитосанитарните въпроси с оглед на предишната дата за оттегляне — 12 април 2019 г., въз основа на уверенията, дадени от Обединеното кралство. Тези мерки вече не са актуални поради продължаването на срока. Въпреки това, ако Обединеното кралство продължи да предоставя необходимите уверения, мерките ще бъдат приети повторно, така че да започнат да се прилагат от 1 ноември 2019 г.

Публикуваните от Комисията 93 известия¹⁰ продължават да предоставят насоки на заинтересованите страни и органи в редица области, засегнати от оттеглянето. Въпреки че датата на оттегляне е променена, представеният в тези известия правен анализ относно последиците от оттеглянето на Обединеното кралство остава валиден.

Наред с това продължават техническите дискусии и обменът между Комисията и държавите от ЕС-27, както и с представители на промишлеността и гражданското общество, по общи въпроси, свързани с работата за готовност и извънредни мерки и по специфични секторни, правни и административни въпроси. Тези дискусии се водеха по време на целия процес и дадоха възможност за изясняване на редица въпроси.

⁸ ОВ L 100 I, 11.4.2019 г. и ОВ L 103, 12.4.2019 г.

⁹ Тези актове се отнасят за: i) одобрението на програмата за 2019 г. на Обединеното кралство и териториите, зависими от Британската корона, за наблюдение на остатъчните вещества; ii) определянето на статута на Обединеното кралство и териториите, зависими от Британската корона, във връзка със спонгиформната енцефалопатия по говедата (СЕГ); iii) включването на Обединеното кралство и териториите, зависими от Британската корона, в списъка на третите държави, които имат право да изнасят живи животни и животински продукти за ЕС; и iv) одобряването на нови или разширени гранични инспекционни пунктове в държавите — членки на ЕС-27, които са най-силно засегнати от вноса от Обединеното кралство.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notices_bg

3. ТЕКУЩА ПОДГОТОВКА В ИЗБРАНИ ОБЛАСТИ

В предишните съобщения, посветени на готовността за оттеглянето на Обединеното кралство, бяха разгледани широк кръг от сектори и съответните съображения във връзка с тях. В настоящата точка акцентът се поставя върху областите, в които е необходимо през идните месеци да продължи да се упражнява особена бдителност.

Както Комисията е посочвала винаги, подготовката за оттеглянето на Обединеното кралство е съвместно усилие на публичните администрации и стопанските субекти. Всички заинтересовани страни носят отговорност да се подготвят за всички възможни сценарии. Засегнатите граждани също трябва да се подготвят.

В някои сектори дружествата информираха през март 2019 г., че не са разполагали с достатъчно време да се адаптират. Комисията настойчиво насърчава заинтересованите страни да се възползват от допълнителното време, с което разполагат до 31 октомври 2019 г., за да гарантират, че са предприели всички необходими действия да се подготвят за оттеглянето на Обединеното кралство. Те трябва да се уверят, че са налице необходимите регулаторни разрешения, че са извършили административните действия за осъществяване на презгранична търговия, както и че са направили необходимото за преместване, преобразуване на предприятието или адаптиране на договорите¹¹. По-специално, няма да бъде възможно пускането на пазара на ЕС на продукти, които не отговарят на необходимите изисквания и за които липсват необходимите разрешения. Както бе посочено по-горе, Комисията не възнамерява да приема каквито и да било нови мерки с оглед на евентуално оттегляне без споразумение или с цел да компенсира липсата на подготовка от страна на стопанските субекти. Комисията смята, че допълнителното време, предоставено благодарение на продължаването на срока, по принцип ще бъде достатъчно, за да могат стопанските субекти да се адаптират, така че дори в случаите, в които има възможност за изключения или дерогации, последните не би трябвало да бъдат необходими.

Националните, областните и местните органи в държавите от ЕС-27 имаха централна роля в подготовката за оттеглянето на Обединеното кралство. Всички държави от ЕС-27 са въвели законодателство и стратегии и са направили практически приготовления. Подобно на направеното от Комисията по отношение на извънредните мерки на ЕС, държавите от ЕС-27 би следвало да прегледат своите национални извънредни мерки, за да гарантират, че те продължават да са пригодни за целта като се има предвид продължаването на срока по член 50, параграф 3 от ДЕС. В случай на оттегляне без споразумение окончателните подготвителни мерки трябва да започнат да се прилагат най-късно от 1 ноември 2019 г.

Право на пребиваване и социалноосигурителни права на гражданите

Във връзка с **правата на пребиваване на лицата с националност на Обединеното кралство** държавите от ЕС-27 подготвиха или приеха преди 12 април 2019 г. национални извънредни мерки, за да се гарантира, че лицата с националност на Обединеното кралство и членовете на техните семейства, които не са граждани на ЕС, ще могат да продължат да пребивават законно в периода непосредствено след евентуално оттегляне без споразумение. Комисията работеше с държавите от ЕС-27, за

¹¹ Например, споразумения за избор на компетентна юрисдикция в Обединеното кралство (за повече подробности вж. съответното известие до заинтересованите страни: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/civil_justice_bg.pdf).

да осигури съгласуваност на цялостния подход, като същевременно призна, че е нужна гъвкавост на национално равнище, тъй като държавите членки са изправени пред различни предизвикателства в зависимост от правните и административните си системи и броя на лицата с националност на Обединеното кралство, пребиваващи на тяхна територия.

С цел осигуряване на по-голяма яснота по въпроса Комисията, в тясно сътрудничество с държавите от ЕС-27, представи на уебстраниците си, посветени на готовността за Брексит¹², преглед на националните мерки във връзка с правата на пребиваване. Комисията ще продължи да актуализира този преглед с последните данни, предоставени от държавите членки на ЕС-27. Комисията призовава държавите от ЕС-27 да продължат дейностите си за информиране на лицата с националност на Обединеното кралство, пребиваващи на тяхна територия. Тя напомня, че защитата на правния статут на лицата с националност на Обединеното кралство, пребиваващи понастоящем на територията на ЕС, се ползва с приоритет.

Що се отнася до **гражданите на ЕС, пребиваващи в Обединеното кралство**, информацията за подхода на правителството на Обединеното кралство е достъпна на уебсайта на правителството на Обединеното кралство¹³.

Както е обяснено в четвъртото Съобщение относно готовността за Брексит от 10 април 2019 г., Комисията също така работи с държавите от ЕС-27, за да допълни нивото на защита на **социалноосигурителните права**, осигурявано от регламента на ЕС за извънредните мерки¹⁴ в случай на оттегляне без споразумение. Това включва едностранен координиран подход за извънредни действия, който ще се прилага спрямо всички осигурени лица, чиито права са били свързани с Обединеното кралство преди датата на оттегляне. Освен това държавите от ЕС-27 могат да избират дали да прилагат едностранно принципа на сумиране по отношение на периодите на заетост, осигуряване и пребиваване в Обединеното кралство и след оттеглянето, или да вземат допълнителни едностранни мерки¹⁵. Те могат също така да предоставят достъп до здравеопазване на осигурените в Обединеното кралство лица, пребиваващи на тяхна територия. Комисията направи преглед на националните мерки¹⁶, който потвърждава, че макар между държавите членки да има известни различия по отношение на предприетите мерки — отразяващи техните специфики, — координираният подход гарантира единно базово ниво на защита в държавите от ЕС-27. Държавите от ЕС-27 следва да използват времето на удължения срок, за да осъществят връзка с гражданите и да гарантират, че те имат достъп до информацията, от която се нуждаят, за да се подготвят за оттеглянето на Обединеното кралство.

Лекарствени продукти, медицински изделия и химични вещества

Два вида **лекарствени продукти за хуманна употреба и ветеринарномедицински продукти** са засегнати от оттеглянето на Обединеното кралство: тези, за които се дава

¹² https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/citizens-rights_en.

¹³ <https://www.gov.uk/eusettledstatus>.

¹⁴ Регламент (ЕС) 2019/500 на Европейския парламент и на Съвета от 25 март 2019 г. за определяне на извънредни мерки в областта на координацията на системите за социална сигурност след оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза (ОВ L 85I, 27.3.2019 г., стр. 35).

¹⁵ Например да продължат да предлагат възможността за прехвърляне към Обединеното кралство на парични обезщетения, различни от пенсии за старост.

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/citizens-rights_en.

централно разрешение от Европейската комисия, и тези, за които се дава национално разрешение от държавите членки. До 12 април 2019 г. само малка част от централно разрешените продукти (около 1 %) не са били приведени в съответствие с нормативните изисквания. Тази ситуация е управляема, но както фармацевтичната промишленост, така и пациентите имат интерес да се предприемат действия във връзка с нея. Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) вече почти е приключила процеса във връзка със спазването на регулаторните изисквания за продуктите, разрешавани на централно ниво. Повече работа остава във връзка с продуктите, разрешавани на национално равнище. Промислеността се насърчава настойчиво да използва удължения срок за привеждане на оставащите лекарствени продукти в съответствие с регулаторните изисквания до 31 октомври 2019 г., като действа в тясно сътрудничество с ЕМА и националните агенции по лекарствата¹⁷. Във връзка с прехвърлянето на съоръженията за изпитване на партиди от Обединеното кралство в държавите от ЕС-27, през март 2019 г. Комисията издаде насоки относно възможността за дружествата да се приложи временно изключение, ако изпълнят определени условия¹⁸. Макар че този въпрос следва да има по-малко значение поради удължаването на срока по член 50, параграф 3 от ДЕС, въпросните насоки продължават да са валидни както за продуктите, разрешавани централно, така и за тези, разрешавани на национално равнище, за да се даде възможност за бързо приключване на прехвърлянето в ЕС-27 на обекта за изпитвания за контрол на качеството.

Освен това в момента се извършва прехвърлянето на сертификати за **медицински изделия** от нотифицираните органи от Обединеното кралство на нотифицирани органи от ЕС-27. Няколко нотифицирани органа от Обединеното кралство създават нови органи в държавите — членки от ЕС-27, или си сътрудничат с нотифицирани органи от ЕС-27, за да прехвърлят сертификатите на клиентите си в държави — членки на ЕС-27. Въпреки че в периода преди 12 април 2019 г. бе постигнат добър напредък по отношение на прехвърлянето на сертификатите, до 31 октомври 2019 г. ще са нужни още значителни усилия, за да се постигне пълно съответствие В случаите, когато нотифицираните органи на Обединеното кралство няма да могат да прехвърлят навреме сертификатите на всичките си клиенти, производителите силно се насърчават сами да прехвърлят своите сертификати на нотифициран орган от държава — членка на ЕС-27. Държавите членки следва да съдействат на дружествата да съсредоточат своите мерки за готовност върху продукти от жизнена важност и да намерят нотифициран орган от ЕС-27, на който да прехвърлят сертификатите си своевременно. Държавите членки обсъждат редовно напредъка по този въпрос, по-специално в рамките на работната група по въпросите на оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, която е част от мрежата на компетентните органи в областта на медицинските изделия, и са в редовен контакт с Комисията. Комисията счита, че продължаването на

¹⁷ Информацията за напредъка по тези действия за подобряване на готовността ще се обменя между държавите членки и ще се споделя с Комисията и ЕМА по време на месечните срещи на Координационните групи за процедурата по взаимно признаване и за децентрализираната процедура — лекарствени продукти за хуманна употреба/ветеринарни продукти (CMDh/CMDv) и на редовните срещи на ръководителите на агенциите по лекарствата (РАЛ) и на Работната група на Комисията за подготовката и провеждането на преговорите с Обединеното кралство.

¹⁸ Изключенията, предвидени в член 20, буква б) от Директива 2001/83/ЕО (относно лекарствените продукти за хуманна употреба) и член 24, буква б) от Директива 2001/82/ЕО (относно ветеринарните лекарствени продукти), могат да бъдат използвани от компетентните органи в надлежно обосновани случаи, за да се даде възможност на притежателите на разрешения за пускане на пазара да разчитат за ограничен период от време, но не по-късно от края на 2019 г., на извършените в Обединеното кралство изпитвания за контрол на качеството.

срока по член 50, параграф 3 до 31 октомври 2019 г. осигурява достатъчно време за приключване както на прехвърлянето на сертификатите, така и на адаптирането на продуктовете етикети.

Що се отнася до **химическите вещества**, до края на април 2019 г. регистрациите на 463 вещества по REACH са били прехвърлени към държави от ЕС-27, а 718 вещества продължават да бъдат регистрирани само от регистранти, установени в Обединеното кралство. Европейската агенция по химикали (ЕСНА) създаде в REACH-IT¹⁹ рубрика, посветена на оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, наречена „Brexit window“, за да предприеме необходимите стъпки за прехвърляне на техните регистрации по REACH преди датата на оттегляне. След последното удължаване на срока по член 50, параграф 3, ЕСНА запазва тази рубрика отворена до 31 октомври 2019 г. Дружествата с установени в Обединеното кралство регистранти, които все още не са прехвърлили своите регистрации в държавите от ЕС-27, силно се насърчават да се възползват от тази възможност и да установят контакти и да се координират с евентуални партньори сърегистранти и с потребители надолу по веригата, установени в ЕС-27. Ако регистрациите не бъдат прехвърлени, от датата на оттегляне съответните химикали няма да могат да бъдат пускани на пазара на ЕС. В областта на разрешенията по REACH, установените в Обединеното кралство кандидати за разрешение трябва да прехвърлят своето заявление на дружество, установено в ЕС-27, за да се избегне прекъсване на доставките.

Митници, косвено данъчно облагане и гранични инспекционни пунктове

В областта на **митниците и косвеното данъчно облагане** Комисията организира множество технически срещи и публикува обяснителни бележки във връзка с митниците, данъка върху добавената стойност (ДДС) и акцизите още преди предишната дата за оттеглянето²⁰. В периода до датата на оттегляне са планирани редица допълнителни междусекторни обсъждания с националните администрации за извършване на преглед на положението. Освен това усилията са съсредоточени върху осигуряването на специално обучение на националните митнически служители чрез семинари²¹, онлайн видеоклипове или анимационни филми, както и върху организирането на ускорени програми за набиране на нови митнически служители и преквалифициране на наличния персонал²².

Наред с това Комисията продължава многоезиковата комуникационна кампания, започнала на 18 февруари 2019 г.²³, с която цели да достигне до предприятията в ЕС и до всички други заинтересовани страни, за да им съдейства при тяхната подготовка за оттеглянето на Обединеното кралство. Средствата за комуникация включват например специален уебсайт²⁴, листовки, митнически наръчник и уеб-базирани обяснения на техническите решения, въведени с цел да се гарантира прилагането на Митническия

¹⁹ https://echa.europa.eu/uk-withdrawal-from-the-eu?utm_source=echa.europa.eu&utm_medium=display&utm_campaign=customer-insight&utm_content=banner.

²⁰ Обяснителните бележки могат да бъдат намерени на адрес: https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk-withdrawal-bg.

²¹ До края на 2019 г. са предвидени 15 допълнителни семинара.

²² Понастоящем за всички държави членки са достъпни три ускорени програми за обучение на всички езици на ЕС, като в тях е предоставен пряк достъп до учебни материали на ЕС.

²³ Съобщение за медиите: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-901_bg.htm.

²⁴ https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk_withdrawal_bg

кодекс на Съюза по отношение на Обединеното кралство в случай на оттегляне от ЕС без споразумение.

Националните администрации са направили значителни инвестиции в инфраструктура и човешки ресурси, предимно в държавите членки, които са основните входни и изходни точки за търговията на Европейския съюз с Обединеното кралство. Освен това държавите членки съдействат на Комисията в нейните усилия по отношение на обучението и комуникацията, за да се достигне до икономическите оператори и заинтересованите страни.

Като се има предвид големият брой на засегнатите оператори, е трудно да се определи с точност до каква степен предприятията са подготвени във връзка с работата на митниците, но статистиката показва, че са били предприети действия.

На първо място, между февруари и март 2019 г. броят на регистрационните и идентификационните номера (EORI) на Европейския съюз, които са били предоставени на всички оператори, регистрирани от митническите органи за бъдещи дейности по внос/износ, се е увеличил съществено²⁵. В тази връзка Комисията поясни²⁶, че икономическите оператори могат да представят необходимите данни и да предприемат необходимите стъпки за регистрация преди датата на оттегляне. На второ място, броят на заявленията за статут на одобрен икономически оператор (ОИО), който дава възможност за определени митнически улеснения и опростявания, също се е увеличил²⁷. Тези тенденции показват, че степента на подготвеност на заинтересованите страни в контекста на митническите процедури е все по-висока, но това не означава, че са предприети всички необходими подготвителни мерки. По-специално, предоставянето на номер EORI и на статут ОИО са само някои от действията, нужни за подготвянето на икономическите оператори за сценарий без споразумение, при който е възможно да се стигне и до промени в логистиката и оперативното планиране или до евентуално наемане на митнически специалисти. На последно място, засилването на усилията не следва да се ограничава само до държавите, които се намират в близост до Обединеното кралство: всяко дружество от ЕС-27, което възнамерява да продължи да осъществява търговия с Обединеното кралство след датата на оттегляне, следва да предприеме действия и да се свърже с националната си митническа администрация, за да се увери, че е направило всички необходими приготовления.

²⁵ Броят на заявленията за EORI е нараснал значително през март 2019 г. (от 57 556 през февруари 2019 г. на 306 105 през март 2019 г.), като в държавите членки, намиращи се в близост до Обединеното кралство, това увеличение е най-съществено. Във Франция заявленията са се увеличили с коефициент 55 от 4 020 на 219 924, в Ирландия са се увеличили с коефициент от седем от 327 през януари на 2 017 и на 1 941 съответно през февруари и март 2019 г. Те са се увеличили с 50 % в Белгия — от 962 на 1 570, а в Италия са се увеличили шестократно през март в сравнение с февруари 2019 г., от 5 890 на 31 375 (Източник: месечен доклад на базата данни на Системата на икономическите оператори (EOS)).

²⁶ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/guidance-customs-procedures_bg.pdf.

²⁷ През 2018 и 2019 г. заявленията за ОИО са се увеличили (1 727 заявления през 2018 г. спрямо 1 449 през 2017 г. и 943 заявления само през първите пет месеца на 2019 г.). Това увеличение е особено осезаемо в Ирландия (от 16 заявления през 2017 г. на 42 през 2018 г. и на 76 през първите пет месеца на 2019 г.) и във Франция (100 заявления през първите пет месеца на 2019 г. в сравнение със 132 заявления за цялата 2018 г.). Тъй като за подаване на заявление за статут на одобрен икономически оператор е необходим EORI, не е изключено в бъдеще броят на заявленията за ОИО отново да се увеличи дори още повече, предвид голямото увеличаване на регистрациите на EORI през март 2019 г. (Източник: месечен доклад на базата данни на Системата на икономическите оператори (EOS)).

Във връзка със санитарните и фитосанитарните проверки (СФП) държавите от ЕС-27 са създали нови **гранични инспекционни пунктове (ГИП)** или са разширили съществуващи такива на входните пунктове за внос от Обединеното кралство в ЕС. Както бе посочено по-горе, законодателният акт за одобрение на тези ГИП ще трябва да се приеме отново, като се има предвид последното удължаване на срока по член 50, параграф 3. Междувременно държавите от ЕС-27 следва да използват допълнителното време, за да оценят необходимостта от още подобрения на тези ГИП, за да се гарантира, че те ще бъдат напълно функционални от самото начало. Наред с това Комисията поддържа редовни контакти с най-засегнатите държави членки, така че в случай на оттегляне без споразумение да може бързо да се приведе в действие сухопътен маршрут през Обединеното кралство между Ирландия и останалата част от Европейския съюз, включително с помощта на необходимите информационни системи.

Транспорт

В областта на **въздушния транспорт** Регламент (ЕС) 2019/502²⁸, установяващ извънредни мерки, включва специален механизъм за спазване от страна на авиокомпаниите от ЕС на изискването мажоритарното дялово участие да се притежава и контролът да се упражнява от лица, установени в ЕС, след оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС. Авиокомпаниите разполагаха с 15 дни от влизането в сила на регламента (т.е. от 28 март 2019 г.), за да представят на всеки национален лицензиращ орган план, описващ мерките, които ще предприемат за постигане на пълно съответствие с изискванията. Компетентните лицензиращи органи разполагат с два месеца, за да преценят дали мерките ще осигурят съответствие, и трябва да уведомят Комисията и въздушния превозвач за своята оценка. Съгласно Регламента за извънредни мерки съответните въздушни превозвачи трябва да приложат мерките и да се съобразят изцяло с изискванията на правото на Съюза в областта на собствеността и контрола до 30 март 2020 г.²⁹ Този процес е в ход и Комисията поддържа редовни контакти с националните органи. Освен това Регламентът за извънредни мерки позволява на въздушните превозвачи от Обединеното кралство да подават заявления за разрешителни за експлоатация от всяка държава членка, в която желаят да извършват дейност; тези разпоредби също се прилагат от 28 март 2019 г.

В сектора на **железопътния транспорт** операторите, които не са предприели необходимите стъпки за получаване на съответните документи от ЕС-27, следва да направят необходимото, за да ги получат. В Регламент (ЕС) 2019/503, установяващ извънредни мерки³⁰, вече е предвиден достатъчно дълъг срок за гарантиране на спазването на нормативните изисквания. Като се има предвид удължаването на срока, Комисията счита, че операторите разполагат с достатъчно време, за да гарантират постигането на съответствие до датата на оттегляне. Машинистите, които желаят да продължат да извършват дейност на влакове по трансгранични линии, и които все още

²⁸ Регламент (ЕС) 2019/502 на Европейския парламент и на Съвета от 25 март 2019 г. относно общи правила за осигуряването на основни въздушни връзки предвид оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Съюза (ОВ L 85I, 27.3.2019 г., стр. 49).

²⁹ Член 16, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/502 гласи, че той ще престане да се прилага на ранната от следните дати: а) датата, на която влезе в сила или временно започне да се прилага всеобхватно споразумение, което урежда предоставянето на въздушен транспорт с Обединеното кралство, по което споразумение Съюзът е страна; или б) 30 март 2020 г.

³⁰ Регламент (ЕС) 2019/503 на Европейския парламент и на Съвета от 25 март 2019 г. относно някои аспекти на железопътната безопасност и свързаност във връзка с оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза (ОВ L 85I, 27.3.2019 г., стр. 60).

не са получили валидно свидетелство от ЕС-27, какъвто е случаят на голям брой от тях, ще трябва да предприемат стъпки, за да го направят. Що се отнася до сертификатите за безопасност и на лицензите за експлоатация за железопътните предприятия, извършващи дейност през тунела под Ламанша, националните органи и някои оператори взеха допълнителни мерки, за да гарантират наличието на съответните сертификати и лицензи.

Риболовни дейности

В сектора на **рибарството** Комисията предприе бързи действия за прилагане на регламентите на ЕС за извънредни мерки³¹. Комисията и държавите членки работиха заедно за събирането на информацията в подходящ формат, така че исканията на корабите на ЕС за разрешение за достъп до водите на Обединеното кралство да могат да се обработват веднага след като Регламентът за извънредни мерки по отношение на разрешенията за риболов започне да се прилага. Комисията ще гарантира, че необходимите структури за бързо изпълнение на извънредната мярка са налице, ако са необходими.

Комисията също така работи в тясно сътрудничество с държавите членки за адаптиране на оперативните им програми, така че средствата по Европейския фонд за морско дело и рибарство да могат да се използват за временно преустановяване на риболовните дейности, ако е необходимо и целесъобразно. Комисията отново изтъква значението на възприемането на координиран подход от засегнатите държави членки от ЕС-27 за подготвяне за възможността корабите на ЕС да нямат вече достъп до водите на Обединеното кралство. Тя е готова да улесни провеждането на по-нататъшни консултации, за да се постигне обща рамка за наблюдение на промените или на нарушенията в риболовните дейности във водите на ЕС, включително потенциалното преместване на тези дейности, и да се създаде възможност за даване на координиран отговор, включително евентуалното използване на подкрепа за временно преустановяване на риболовните дейности. Комисията също така ще продължи да работи с Европейската агенция за контрол на рибарството, която може да играе полезна роля по отношение на нуждите от повече контрол, наблюдение и надзор след оттеглянето на Обединеното кралство.

Ако Обединеното кралство напусне Европейския съюз без споразумение на 31 октомври 2019 г., последиците за определянето на възможностите за риболов за 2020 г. ще трябва да бъдат разгледани в подходящия момент, като се предвиди и специална договореност с Обединеното кралство в съответствие със задълженията съгласно международното право и чрез опиране на научни становища.

Финансови услуги

В областта на **финансовите услуги** по време на подготовката за предишната дата на оттегляне, 12 април 2019 г., предприятията са постигнали значителен напредък при

³¹ Регламент (ЕС) 2019/498 на Европейския парламент и на Съвета от 25 март 2019 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2403 по отношение на разрешенията за риболов за риболовни кораби на Съюза във водите на Обединеното кралство и на риболовните операции на риболовни кораби на Обединеното кралство във водите на Съюза (ОВ L 85I, 27.3.2019 г., стр. 25); и Регламент (ЕС) 2019/497 на Европейския парламент и на Съвета от 25 март 2019 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 508/2014 по отношение на някои правила, свързани с Европейския фонд за морско дело и рибарство във връзка с оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза (ОВ L 85I, 27.3.2019 г., стр. 22).

планирането на извънредни мерки, включително установяване в държавите от ЕС-27, промяна (преработване на документацията) или прекратяване на трансграничните договори и адаптиране на бизнес моделите³². Все още се наблюдават обаче някои остатъчни проблеми. Застрахователните дружества, доставчиците на платежни услуги и други оператори в областта на финансовите услуги, които все още не са подготвени по някои аспекти на своята дейност (например управлението на договори и достъпа до инфраструктури), настоятелно се насърчават да финализират своите подготвителни мерки до 31 октомври 2019 г. Комисията работи с надзорните органи на равнището на ЕС и с националните надзорни органи, за да се гарантира, че планове за действие в извънредни ситуации на предприятията се изпълняват изцяло, и очаква от надзорните органи на Обединеното кралство да не пречат на предприятията да изпълняват тези планове. Освен това Комисията работи съвместно с държавите членки с цел да се гарантира последователен подход спрямо подготовката за извънредна ситуация в областта на финансовите услуги на национално равнище, да се запази финансовата стабилност и да се избегне нарушаване на равнопоставените условия на конкуренция на единния пазар на финансови услуги. Комисията е поела ангажимент за стабилни и отворени финансови пазари. Въпреки това, ако Обединеното кралство напусне Европейския съюз без споразумение на 31 октомври 2019 г., това неизбежно ще доведе до известна разпокъсаност на пазара на финансови услуги.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Комисията счита, че оттеглянето на Обединеното кралство без споразумение остава възможен вариант с всички негови отрицателни икономически последици. Комисията направи оценка на всички текущи извънредни мерки на ЕС с оглед на продължаването на срока по член 50, параграф 3 и заключи, че те остават адекватни и подходящи за целта. Въпреки това Комисията ще продължи да наблюдава развитието на политическата ситуация и ще прецени дали ще е необходимо разширяване на обхвата или удължаване на срока на приетите мерки. Комисията ще продължи също така да подпомага държавите членки и заинтересованите страни в тяхната подготовка и изтъква отново колко е важно всички заинтересовани страни да използват периода до края на удължаването до 31 октомври 2019 г., за да гарантират, че са възможно най-подготвени за всички възможни случаи.

³² Въз основа на данните за планирането на действия за извънредна ситуация Европейската централна банка и европейските надзорни органи считат, че цялостното ниво на готовност на финансовия сектор е задоволително. Английската централна банка е посочила, че степента на готовност във финансовия сектор на Обединеното кралство е адекватна. Освен това съгласно изданието „Преглед на финансовата стабилност“ на ЕЦБ от май 2019 г. *„излизането на Обединеното кралство от ЕС представлява управляем риск за цялостната финансова стабилност на еврозоната и органите са се подготвили за този сценарий“*.